

Egyesületi ügyek

**Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
2019. június 18-ai választmányi ülése**

Dr. Hatala Pál elnök megnyitotta az OMBKE központban tartott ülést, és megállapította a határozatképességet. Kérdésére: **az írásban meghirdetett napirendet a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül jóváhagyta.**

1. Napirend: *dr. Hatala Pál* a Küldöttgyűlésen át nem vett kitüntetések adott át, majd tájékoztatást adott az előző választmányi ülést követő elnökségi intézkedésekről, eseményekről. A fontosabbak:

május 8. Az Alapszabály Bizottság vezetője az elnökség és szakügyvéd egyeztetett az OMBKE irodában.

május 9. Nagybányai EMT konferencia: 70 fővel vettünk részt.

május 15. Duális szakmai képzési kerekasztal ülés a MVAE-ben elnöki részvétellel

május 17. Szlovák bányavárosok találkozója Kőrösi Tamás részvételével

május 23. Bányászati szakigazgatási konferencia Zalakaroson, ahol Szabados Gábor vett részt.

május 25. OMBKE Küldöttgyűlés.

június 6. Sopron Bányamérő Szakcsoport, Továbbképzési Konferencia 70 fő részvételével.

Az elnök sikeresnek ítélte az ózdi Küldöttgyűlést, köszönetét fejezte ki a helyi szervezetnek, a városnak és az Acélműnek.

Az Elnöki tájékoztatást a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül elfogadta.

2. napirend: A 109. Küldöttgyűlés határozatai és az abból származó feladatok. *Kőrösi Tamás* ismertette a határozatokat. (Lásd a küldöttgyűlési beszámolóban. – Szerk.)

A főtitkári tájékoztatást a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül elfogadta.

Ezt követően *dr. Hatala Pál* felkérte az újonnan megválasztott főtitkárhelyettest beszámolójára.

Dr. Szombatfalvy Anna arról számolt be, hogy két kiemelt területen végez munkát. Az Ifjúsági Bizottság az egyesület taglétszámának a csökkenése ellen keres megoldást. A másik témakör az informatikai fejlesztés, az egyesületi weboldal megújítása, az elektronikus kapcsolattartás a tagokkal, fel kell mérni, kivel oldható ez meg. Cél, hogy a weboldalon minden elérhető legyen: hírek, programok, önéletrajzok, álláshirdetések, múzeumok és emlékhelyek, a Morvai levelező lista integrálása. Fontos, hogy anyagi forrást kell biztosítani.

A taglétszám növelésével, az egyetemi hallgatók belépésével és megtartásával kapcsolatban hozzászóltak *dr. Mende Tamás*, *dr. Havasi István*, *dr. Pataki Attila*, melyre az elnök és főtitkárhelyettes reagált. Lényeg, hogy az OMBKE nyitott azok felé, akik az alapszabályt elfogadják, az OMBKE tagság és a diákhagyományok pedig két külön kérdéscsoport.

3. napirend: A Megújulási Munkabizottság létrehozása, elnökének és szekcióvezetőinek felkérése.

Dr. Hatala Pál ismertette az erre vonatkozó tervet. (Lásd: a 109. Küldöttgyűlés elnöki bevezetője és a 8. sz. határozata az 5. és 8. oldalakon. – Szerk.)

– **Szervezet és Működés Szekció:** szekcióvezető *Zelei Gá-*

bor, okl. bányamérnök, kapcsolattartó elnökségi tag *Hatala Pál*.

– **Gazdálkodási Szekció:** szekcióvezető *iff. Ősz Árpád*, okl. olajmérnök, kapcsolattartó *dr. Szabados Gábor*.

– **Informatikai Szekció:** szekcióvezető *iff. Bombicz János*, kapcsolattartó *dr. Szombatfalvy Anna*.

– **BKL Szekció:** szekcióvezető: *dr. Pataki Attila*, okl. bányamérnök, kapcsolattartó elnökségi tag *Kőrösi Tamás*.

– **Kitüntetések, Elismerések Szekció:** szekcióvezető *Németh Tamás*, okl. kohómérnök, kapcsolattartó elnökségi tag: *Hatala Pál*.

A szekciók összehívása június végéig megtörténik, azt követően, hogy az egyes szakosztályok, osztályok június 19-ig megküldték a szekcióba delegálni kívánt, felhatalmazott tagtársaik neveit. Fiatallabb kollegák delegálása is jó lenne. Az egész programra 3-4 hónapot szánunk, az ősz során kell készen lennünk vele. Ha megvan a Cselekvési Terv, megrendezzük a 3. Hogyan tovább OMBKE? találkozót is (Budapesten). A munkavégzés szabályait, időütemezését a szekcióvezetők határozzák meg. Idő- és költségkímélés miatt javasolt az e-konferencia üzemmódban végzett távmunka.

Dr. Havasi István kérdésére *dr. Szabados Gábor* elmondta, hogy a Bizottság feladata a tényfeltárás és javaslatlétel a megállapított problémák orvoslására.

Elnök: Kérem a választmánytól, hogy a munka októberig folyjék, addig jussunk el a javaslatlételi szintre.

Dr. Szabados Gábor: Szeptember 25-én lesz a következő választmányi ülés, ahol a szekcióvezetők már rövid tájékoztatást tudnak adni az elvégzett munkáról.

Az Elnöki tájékoztatást a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül elfogadta.

A 4. napirendben *Kőrösi Tamás* főtitkár a Selmeci Diákhagyományok körül támadt viták tisztázására alakult *Ad Hoc Bizottság* véglegesített jelentését terjesztette elő (a Választmány tagjai előre megkapták).

Hozzászólások és módosítások után

A Választmány az Ad Hoc Bizottság jelentését 3 ellen-szavazat és 1 tartózkodás mellett elfogadta.

(Az elfogadott állásfoglalást lásd alább. – Szerk.)

Az 5. napirendben a kiadott anyaghoz azt tette hozzá *dr. Szabados Gábor*, hogy az Egyesület máig és jelenleg stabilan fizetőképessé, nincsenek elmaradásai.

Az ügyvezetői tájékoztatást a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül elfogadta.

A 6. napirendi pontban *dr. Szabados Gábor* ügyvezető igazgató adott tájékoztatást az OMBKE Titkárság tervezett munkaszervezési átalakításáról: Kevesebb technikai és több szervezési (programszervezési) munkát látna hasznosnak. A legelőnyösebb technikai részeket – könyvelés bérszámfejtés – szervezzük ki vállalkozáshoz. Ehhez kell továbbra is egy belső összekötő munkatárs, aki azután ellát még más szervezeti feladatokat is.

A hozzászólók a rendezvényszervezési, helyi klubéleti, tagnyilvántartási feladatok egyidejű ellátására hívták fel a figyelmet. *Hatala Pál* az iktatás fontosságát hangsúlyozta.

Az ügyvezetői tájékoztatást a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül elfogadta.

A 7. napirendben Kőrösi Tamás főtitkár adott tájékoztatást az OMBKE 2019. II-III. negyedévi rendezvényeiről.

június 22. Salgótarjáni Ipartörténeti Emléknep
augusztus 2-3. Dunakiliti, Pivareci László Szigetközi

Tudományos Szakmai napok

augusztus 29. Kazincbarcika, Központi Bányásznep

augusztus, Oroszlány, Bányászati Múzeumok és kiállítóhelyek 2. konferenciája

szeptember 6-7. Selmeci Szalamander egyesületi autóbussz kirándulással

szeptember 13-14. Miskolc, Fazola Napok, (Konferencia)

szeptember 22. Zalaegerszeg, 50 éves a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum

szeptember 27. Budapest, 50 éves az Öntödei Múzeum

Dr. Havasi István kérte, hogy a Selmeci Szalamander rendezvényre a Miskolcra szervezett diák-autóbussz költségeinek a felét az OMBKE vállalja. *Dr. Szabados Gábor* vállalta.

Több szakmai múzeumunkban lesz Múzeumok Éjszakája.

8. Egyebek

Tóth János kérte, hogy az utóbbi időben Szakmatörténeti Bizottságnak nevezett bizottság neve maradjon a korábbi: Történeti Bizottság.

A Történeti Bizottság elnevezést a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül elfogadta.

Tóth János ezután előzetes tájékoztatást adott a MOGIM 50 éves rendezvényeiről, kiadványairól.

Dr. Szabados Gábor: értékes kezdeményezése volt az MBFSZ-nek, hogy a nála meglévő technikai kapacitással létrehozta a magyarországi bányászati múzeumok és bemutatóhelyek rendszerét, és megszervezte a magyarországi bányászati múzeumok és bemutatóhelyek első konferenciáját. Az MBFSZ viszont tovább nem tartja a saját feladatának ennek a folytatását. Ezért a Szervezők kérték, hogy az OMBKE legyen gazdája, adja a nevét, szervezetét, tapasztalatát ahhoz, hogy fennmaradjon ez a hagyomány. Szerintem ez szakmai kötelezettségünk. *Dr. Hatala Pál* ezt azzal egészítette ki, hogy ennek példájára elkészült a Kohászati kiállítóhelyek listája, ez is kerüljön föl a weboldalunkra is.

Dr. Szabados Gábor a Küldöttgyűlésen felhatalmazást kapott a választmány az antik bútoraink, és a tulajdonunkba tartozó lakás értékesítésére. A bútorokra már van érdeklődő, ezért értékesíteni akarjuk. A Múzeum körútra megbízunk egy irodát, hogy becsülje fel és adja el, valamint ezzel egy időben vállalja, hogy biztosít új székhelyet.

Dr. Hatala Pál szavazásra bocsátotta a magyarországi bányászati múzeumok és bemutatóhelyek konferenciájának OMBKE körbe fogadását, valamint a bútorok- és a lakás értékesítésének megindítását.

Az ügyvezetői előterjesztést a Választmány egyhangúlag, ellenvélemény és tartózkodás nélkül elfogadta.

Zelei Gábor elmondta, hogy megvizsgálták egy szlovák partnerekkel közös pályázat lehetőségét. A program 100%-ban előfinanszírozású, az OMBKE a jelenlegi helyzetben ezt nem tudja vállalni.

Az ülés emlékeztetője alapján

PT

Az OMBKE Választmányának állásfoglalása a Selmeci Diákhagyományok körül támadt viták ügyében

1. A Selmeci Diákhagyományok a Selmeci Bányászati és Erdészeti Akadémia jogutód intézményeinek öröksége, az egyetemi élet részeként azok éltetése és tovább örökítése a mindenkor utódkarok Alma Mater diákságának joga és feladata.
2. A Selmecbányán 1892-ben alapított OMBKE műszaki-tudományos és szakmai érdekvédő egyesület, így – ugyan a Selmeci Diákhagyományokkal kapcsolatban döntési jogköre nincs –, de a tagság döntő része megkeresztelt balekként vagy firmaként, filiszterként az egyetemi éveket követően az Egyesület keretén belül éli meg ezeket a hagyományokat. Az Egyesület tagja bárki lehet, aki elfogadja az Egyesület alapszabályát és érdekli a bányász-kohász szakmai kultúra. A diákhagyományok nem azonosak az ipari szakmai hagyományokkal. Igaz, hogy az utóbbinak alapja az előbbi, de az ipari hagyományok az időben, az adott körülményekhez igazodva alakultak. Azonban a selmeci szellemiség megmaradt.
3. Az Egyesület selmeci öregdiákjai szerzett örökségének részeként végzi a Selmeci Diákhagyományok, akadémiai történetek, a Bursch-nóták és hagyományrendszer ismeretetését, terjesztését, életben tartását saját tagjai és a szakmaik iránt érdeklődők számára. Azonban az Egyesület nem tart sem esetenként, sem szisztematikusan, meghirdetett módon, rendszeres balek- és firmaoktatást, nem avat balekot, sem firmát.
4. Balekot avatni és firmát keresztelni csak a selmeci utódkarok diákjai által tartott szakestélyeken lehet.
5. A Selmeci Diákhagyományok ügyében az OMBKE csak a Selmeci Bányászati és Erdészeti Akadémia szakmaikhoz kötődő utódkait kívánja támogatni.
6. A Selmeci Diákhagyományoknak más, nem selmeci utódintézmények diáksága általi „lemásolásával” kapcsolatos vitás kérdéseket a különböző intézmények diákjainak kell egymás között megbeszélniük és megoldaniuk.

Új tagjaink

(2017. április – 2018. április)

Bányászati Szakosztály:

Aschenbreuner József, Babicz Pál, Balázs Gyula, Barkóczy Péter, Bedő Mózes, Bihacker János, Bihari György, Czesznak László István, Csibi Gyula Botond, Dallos Istvánné, Dombi Zoltánné, Erős Sándor, Dr. Fancsik Tamás, Farkas András, Dr. Fricz-Molnár Péter, Geiszné Nagy Edit, Gromon István, Gyöngyösi Szilvia, Haracska Ferenc, Haraszi Lászlóné, Hartmann Levente, Horváth Győző Csaba, Kiss Lászlóné, Kollár Zoltán, Kovács István, Kövér Béla, Lakatos Csaba, Lois Lajos, Lőrincz György, Mihalecz József, Miklós Róbert Levente, Nagy Sándor Mihályné, Orlovits László, Plank Zsuzsanna, Poptiuc János, Rabi Béla, Szabó Róbert, Székely Ferenc Géza, Szepesi Zsuzsanna, Dr. Szunyogh Gábor, Tóth Ferenc, Varga Ervin, Varga László, Varga Viktória, Zsoldosné Lőrincz Anikó

Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály:

Donáth Levente, Farkas Tamás, Ferenczy Zoltán, Járai Zoltán, Köcski Attila, Orbán Attila, Papp Ábel, Terhes Zoltán Zsolt, Török Csaba,

Vaskohászati Szakosztály:

Bakos Csaba, Baráth István, Bárdos István, Benyhe László, Bokor Sándor, Bolyki László, Bolyky Gábor Pál, Dr. Csobod László, Demeter Éva, Filipcsin Károly, Hercsik Ferenc, Horváth Károly, Hunyák Gábor, Kedves Lajos, Kelemen Kristóf, Kirchknopf András, Kis Lajos, Kónya László Nándor, Kovács Imre, Kvárik Sándorné, Lantay Róbert, Lócsy Lóránd, Lőw Gábor, Lukács Gábor, Magyar Pál, Molnár Timea, Dr. Nagy Péter, Nagy Sándor, Néder György Attila, Németh Endre, Németh Ferenc, Önböli Norbert, Plesovszki Sándor, Póczos József, Pusztai Árpád, Rónai Tamás, Szalai Dániel, Szrogh Lajos, Sztránat István, Telek Péter, Tóth József, Tóthné Hangonyi Gréta, Zákányi Ferenc, Zombori István

Fémkohászati Szakosztály:

Cserta Péter, Ferenci Norbert, Hajnal József, Karetka Gábor, Dr. Végvári Ferenc

Öntészeti Szakosztály:

Csorba-Branyiczki Brigitta, Ferencz Attila, Győri Imre, Győri Imre Áron, Kemény Tibor, Kerékgyártó József Károly, Molnár Viktor, Molnárné Lóczy Dorottya Nyeste Viktor Raffai Hilda, Dr. Sebestyén Ferenc, Suszter Mór, Vajda Bettina

Egyetemi Osztály:

Barna Róbert Péter, Béla Izabella, Csáka Lajos, Gombos Géza, Gyarmati Gábor, Hajas Ákos, Hutton-Mills Christopher René, Imre Balázs, Kaufmann Ákos, Dr. Kékesi Tamás, Koroknai Botond, Dr. Mertinger Valéria, Molnár István, Romenda Roland Róbert, Siomos Angelos Sylvester, Suhaj Ádám, Szilvási Marcell, Szirmai Alexandra, Tóth József.

Szeretettel köszöntjük új tagtársainkat!

Szerkesztőség

125 éves a „Jó szerencsét” köszöntés

Ezen egy és negyed százados évfordulón elevenítsük fel a köszöntésünk eredetének és megünneplése hagyományválasásának eseményeit.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) 1894. április 7-ei Selmecbányán megtartott felolvasással összekötött választmányi ülésének jegyzőkönyve (11. napirendi pont) az alábbiakat tartalmazta: „*Árkossy Béla* a bányászoköszöntésre vonatkozó ama kérdését, hogy a német „Glück auf” köszöntést a legmagyarosabban mi módon lehetne kifejezni. Többek hozzászólása után *Péchy Antal* tiszteletbeli tag a „Jó szerencsét” köszöntésformát tartva a legmagyarosabban hangzóan, azt ajánlja elfogadtatásra. – (Általánosan elfogadtatik.)” Megjelent a BKL XXVII. évfolyam (1894) 8. számában, p: 115.

Az ötven éves megemlékezésre a háborús események miatt nem került sor. A BKL Bányászat 77.évfolyam (1944) 21. számában (p: 310-311) jelent meg *Faller Jenő* írása „Ötven éves a magyar bányászoköszöntés” címen.

Két kiemelés a cikkből:

„A háborús világesemények széldítő forgatagában lehet,

hogy időszerűtlen megemlékezni egy látszólag jelentéktelen évfordulóról, nekünk, magyar bányászoknak azonban fontos – sőt mostani nyomorult vergődésünkben talán hatványozottan fontos – följegyezni, hogy a hivatalos köszöntésünk a „Jó szerencsét!” ötven éves.”

„... köszöntésből öntudatos büszke hittel csendül ki ma is, hogy bármi történjen a földön vagy a föld alatt, a magyar bányász bátran s igaz szívvel állja az eljövendő, további megpróbáltatásokat.”

1994 elején e sorok írója javaslatot terjesztett elő a Bányai Dolgozók Szakszervezet (BDSZ) és az OMBKE elnöke felé, hogy a centenáriumon tartsunk emlékülést a várpalotai Jó szerencsét Művelődési Központban. A javaslatot mindkét elnök örömmel fogadta és megbízta a javaslattevőt a szervezéssel.

1994. április 7-én zsúfolásig megtelt a várpalotai Jó szerencsét Művelődési Központ színházterme. A megnyitót *Schalkhammer Antal*, a BDSZ elnöke, az ünnepi előadást *Molnár László*, a Központi Bányászati Múzeum igazgatója, a zárszót dr. *Tóth István*, az OMBKE elnöke tartotta. Az ünnepségen köszöntőt mondott: *Leszkovszki Tibor* (Várpalota polgármestere) dr. *Szűcs István* (IKM), dr. *Faller Gusztáv* (MTA), dr. *Brezsnyánszki Károly* (MFT), dr. *Szarka László* (MGE), *Németh György* (MBSZ).

Ezt követően a résztvevők az emléktáblához vonultak – a bronz dombormű alkotója *Bóna Kovács Károly* (1897-1970) bányászoköszöntésű szobrász és festőművész –, ahol a javaslattevő mondott beszédet és vállalta, hogy minden évben szakmai előadással is emlékezzünk meg az évfordulóról, majd koszorúzásra és állófogadásra került sor.

A résztvevők a Bányász himnusz t éneklik

2019. április 5-én a várpalotai Jó szerencsét Művelődési Házban került sor a 125. évfordulóra. Az emlékülés a Szijteremben került megtartásra, de olyan nagy érdeklődés mellett, hogy nem csak a terembe kellett újabb két sor széket betenni, de meg kellett nyitni egy újabb termet, hogy mindenki el tudjon helyezkedni. A forgatókönyv olyan volt, mint az eddigi emléküléseken, a rendezvény szervezési tennivalóit a moderátori feladatokkal együtt e sorok írója látta el.

A Bányász himnusz elhangzása után a Faller Jenő Szakközépiskola és Kollégium tanulóinak (felkészítő tanárok: *Reif Mónika* és *Sándor Zsuzsa*) színvonalas „bányász” műsora után az emlékülés moderátora, dr. *Horn János* köszöntette a megjelenteket – köszönve a meghívás elfogadását – név szerint is:

Dr. *Hatala Pált*, az OMBKE elnökét; *Rabi Ferencet*, a BDSZ elnökét; dr. *Vajda Viktóriát*, a Veszprém Megyei Kormányhivatal főigazgatóját; *Vörösmarty Évát*, a Veszprém

Megyei Önkormányzat Közgyűlésének alelnökét; *Katona Csabát*, Várpalota alpolgármesterét; *dr. Fancsik Tamást*, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnökét; *dr. Szűcs Pétert*, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánját; *dr. Horváth Miklóst*, a Dunaújvárosi Egyetem Műszaki Intézet igazgatóját; *Szakál Tamást*, a Magyar Bányászati Szövetség elnökét; *Zelei Gábort*, a Magyar Geofizikusok Egyesülete alelnökét a Magyarhoni Földtani Társulat képviselőjében is; *Csövéri Zsófia Rékát*, a Thury Vár Nonprofit Kft. igazgatóját; *Kedves Albertet*, a Faller Jenő Szakközépiskola és Kollégium felelős helyettesét; *László Zoltánt*, a Vasas Szakszervezet alelnökét; *Kalász Sándort*, a MOL Bányász Szakszervezet alelnökét; *Glevitzky Istvánt*, a Dorogi Szénmedence Kultúrájáért Alapítvány (DSZKA) elnökét és *dr. Káldi Zoltán* bányakapitányt, a Veszprém Megyei Kormányhivatal főosztályvezetőjét.

Ezt követően került sor *dr. Fancsik Tamás* „Szénhidrogén kutatás, termelés kérdései” című szakmai előadására, melynek összefoglalását alábbiakban közöljük.

Az előadás a hazai kőolaj- és földgázigények kielégítésének lehetőségeit vázolja fel, érintve a globális szükségletet, a Magyarországon már felfedezett és még várható szénhidrogén mennyiségeket, az elterjedt kutatási módszereket, a kitermelési lehetőségek fejlődését és a kutatási területekkel való lefedettséget.

Globális kitekintés alapján az energiaigény az energiafogyasztással együtt világszerte növekszik, a fejlett országokban a technológiai fejlesztésekkel elérhető energiahatékonyság növekedés ezt ellensúlyozza. A kőolaj felhasználása stagnál, a földgáz és a megújuló felhasználása növekszik. A technológia fejlődése gyorsabb az igények növekedésénél, ami 2012 óta a kőolaj- és földgázárak csökkenésében is megmutatkozik.

Dr. Fancsik Tamás előadása

A hazai primerenergia felhasználásban a földgáz 32%-kal, a kőolaj 28%-kal részesül, a földgáz 80%-át, a kőolaj csaknem 90%-át importból fedezzük. A szükségletek biztosításában jelentős szerepe van a hazai vezetékhálózatoknak és a külföld felé kiépített kapcsolódási pontoknak.

A hazai éves termelés jelenleg 0,8 millió m³ kőolaj és 2 milliárd m³ földgáz, szerepe jelentős az ország energiaellátásában. A kutatás és a technológiai fejlesztések jó esélyt adnak a kitermelés szinten tartására, új előfordulások felfedezésére. A következő 25-30 évben 35-70 millió m³ kőolaj egyenértékű hagyományos és 100 millió m³ kőolaj egyenértékű nem hagyományos technológiával kitermelhető szénhidrogén felfedezésére van esély. A Makói- és a Derecskei-

árok területén gyenge áteresztőképességű homokkővekből jelenleg is folyik nem hagyományos technológiával való kitermelés, de az eddig kitermelt gáz csekély mennyisége, (45 millió m³) azt mutatja, hogy további jelentős beruházásokra, technológiai fejlesztésekre van szükség a kihozatal növelésére. Szén-dioxid gáz vagyunk jelentős, melyet az élelmiszeripar hasznosít.

Folyamatosan termelt szénhidrogénvagyunk pótlására, a készletek növelésére szükség van a kutatási módszerek, koncepciók, és a termelési technológiák folyamatos fejlesztésére. Magyarország területének kutató mélyfúrásokkal és geofizikai mérésekkel való lefedettsége általában jónak mondható, de vannak gyengén megkutatott medencerészek is. Mivel a kutatófúrások mélyítésének, kivizsgálásának költsége igen magas, fontos a kutatási területek előzetes alapos geofizikai (szeizmikus, gravitációs, mágneses) megkutatása, a mérési adatoknak az elérhető legjobb, integrált feldolgozási és értelmezési eljárásokkal, magas szintű szakmai tudással való kiértékelése.

A nem hagyományos szénhidrogén előfordulások kutatásában és jövőbeni kitermelésében Magyarországnak több mélymedence területen is vannak lehetőségei. Technológiai fejlesztésekkel palaolaj/palagáz lehet kitermelhető a zalai kösszeni márgából, a dél-alföldi jura márgából, az észak-magyarországi Paleogén-medence oligocén agyagmárgáiból. A Nyírség, a Békési-medence, a Zalai- és Dráva-medence is perspektivikus a rossz áteresztőképességű homokkővekből nyerhető földgáz tekintetében. Az éretlen szénhidrogén anyakőzetekből való olaj és földgáz kinyerésére is esély mutatkozik, ha sikerrel járnak az ezt megcélzó, extrém magas lokális nyomást és hőmérsékletet alkalmazó technológiai fejlesztések.

A sikeres kutatáshoz és az újonnan felfedezett előfordulások kitermeléséhez biztosítanak alapot a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat adat- és információs szolgáltatásai és a hazai koncessziós pályázati rendszer. A közeljövőben is várható új kutatási területek pályázati kiírása.

A szervező és moderátor dr. Horn János

A szakmai előadás után a moderátor bejelentette, hogy javaslatára a BDSZ által alapított Bányász Kultúráért Alapítvány, az OMBKE és a DSZKA a mai emlékülésre egy ezüsttel bevont kitűzött készítettet, amit a megjelentek a termelt elhagyva átvehettek.

A dombormű előtt az emlékbeszédet *Rabi Ferenc*, a BDSZ elnöke tartotta. Részletet a beszédből:

„A bányász-kohász köszöntésre büszkéek vagyunk, mert az üdvözlő szavak mögött ott van a bányászgondolkodás, a bányász kohézió, a kitartó munkavégzés, az egymásra figye-

lés szükségessége. Ott vannak a széncsaták hősei, a fűrókutaknál dolgozók erőfeszítései, érc-, ásvány- és adalékbanyászok teljesítményei, a kohászok izzadságcseppjei, a földtudomány képviselői, a kutatók, az egyetemi oktatók.

A bányászok minden nemzetgazdaságban felvállalják, hogy a veszélyekkel szembenézve, sokszor a természet ellenállását, kiszámíthatatlanságát is legyőzik és biztosítják az emberi életminőséghez, a jóléthez az ásványi nyersanyagokat. Ez a munka nem engedte – legyen az föld alatt, vagy a felszínen –, hogy bárki hibázzon, hogy a másik rovására jusson előnyhöz, nem engedi meg, hogy az egyéni megfontolások tragédiákhoz vezessenek. Ebből fakad az a szolidaritás, amely közösségekben, csapatban gondolkodik.

A mai ünnepségünk is így tisztelet a bányásznak, a kohásznak. Tisztelet azoknak, akik a legtöbbet adták, az életüket áldozták a bányaművelés során és tisztelet azoknak, akik millió tonna számra bányászták ki a megélhetésünkhöz szükséges nyersanyagokat.”

„Mint minden eredményes munkának kell, hogy legyen szervezője, mozgatója, elkötelezett támogatója. Dr. Horn János kollégámnak itt szeretnék köszönetet mondani a 25 éves munkájáért, azért, hogy megteremtí a feltételeit a köszöntés méltó ünneplésének.”

„A 125 éves köszöntés kapcsán kívánom, hogy maradjon meg a bányászokra jellemző szolidaritás, és bizonyítani tudjuk, hogy közös akarattal, egységes gondolkodással és felelősségteljes hozzáállással a jövőben is fennmarad köszöntésünk a „Jó szerencsét!”

Rabi Ferenc és dr. Hatala Pál koszorúz

Az emlékbeszéd elhangzása után a Bányászhimnusz hangrángjátéka alatt összesen 23 szervezet (eddig a legtöbb 14 volt) koszorúzott.

A koszorúzás után állófogadásra került sor, a pohárköszöntőt az OMBKE elnöke, dr. Hatala Pál tartotta. Beszédében hangsúlyozta, hogy a „Jó szerencsét” köszöntést a kohászok is mind a mai napig használják, és javasolta, hogy jövőben az ünnepség kezdetén a kohászhimnusz is hangozzon el.

Dr. Horn János az ünnepség befejezésekor köszöntet mondott az előadónak, a Thury Vár Nonprofit Kft.-nek az emlékülés minden technikai feltételének magas színvonalú munkájáért.

Az állófogadás kiváló alkalom volt arra is, hogy rég nem látott kollégák, barátok eszmét cserélhettek és a zárógondolat, mint minden évben az volt, hogy „Jövőre, veled, ugyanitt”.

(Az OMBKE Vaskohászati Szakosztálya Dunaiúvárosi Szervezetének küldöttsége a Duna-ferr Magazin című újságba tudósítást, valamint internetes honlapjukra kép- és videofel-

vételeket készített az eseményen. Az itt látható képeket is tőlük kaptuk megjelenésre.)

Dr. Horn János

Az EMT Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciáján jártunk Nagybánya 2019

Az Erdélyi Magyar Tudományos Társaság immár 21. alkalommal rendezte meg szakmai vándorkonferenciáját, ezúttal Nagybányán. Nagybányán, mely központja egy olyan bányavidéknek, melynek főhelyei Nagybánya és Felsőbánya szabad királyi bányavárosok, s mely összekötő kapcsot képez egyrészt az anyaország és az erdélyi részek, másrészt a felvidék és a nagy magyar alföld között. Az OMBKE pedig, melynek kiemelt köz célja a határon túli magyar műszaki, tudományos, szakmai kapcsolattartás, ugyancsak immár 21. alkalommal volt ezen jelen, elismerésre méltó (az erdélyi kollégák létszámát meghaladó) létszámban.

A négynapos program csütörtökön reggel (a busszal Győrből induló tagtársainknak hajnalban) kezdődött. Autóbuszunkkal a romániai időzóna szerint délután két órára érkezünk Szatmárnémetibe, ahol jókedvű és összeszokott csapatunk egyszerű, de ízletes ebédet fogyasztott. Immár jól lakottan utaztunk tovább, egy kisebb kitérőt téve Aranyosmegyes felé, ahol megnéztük a XIII. századi alapokon épült, nem is olyan régen még gazdagságáról, pompájáról híres Lónyai-kastély romjait. A vár roppant gazdagságát a 17. század és a 18. század folyamán érte el, kapu és ablakkeretezések és egyéb, főleg belső részei a XIII. századi vár köveinek felhasználásával készültek. E részletek az erdélyi reneszánsz legjellegzetesebb emlékei közé tartoznak. A második világháborúban a visszavonuló német csapatok lőszerraktárnak használták a kastélyt, az felrobbant, ma is tető nélkül, romosan áll. A vár romja országos jelentőségű műemlék.

Nagybányára érve vendégül láttak minket a számos ritka ásvánnyal is büszkélkedő Ásványtani Múzeumban. A jelenlegi épületben 900 m²-en állítanak ki ásványokat és külön terem van az időszakos kiállítások számára. A rendkívül gazdag gyűjteményt tárlatvezetéssel csodálhattuk meg, ezután szakmai beszélgetésen és kisebb fogadáson vehettünk részt.

Péntek – hagyományosan – a bányászati-kohászati szakmai kirándulás napja volt. 95 fős csapatunkkal utunk, két autóbuszal, először a Nagybánya Alsófermezely negyedébe vezetett. A közel hét éve leállított, legutolsó ólomkohók

EMT konferencia – Komlóssy György megemlékezése

egyike üzemelt itt. A *Romplumb* vállalat különböző koncentrátumokból két tonnás ólomtömböket állított elő. 2007-ben 5256 tonna termelést értek el, 2009-2012-ben a dolgozók száma 540-680 fő volt. 2012-ben végül az üzemet bezárták és 600 dolgozót elbocsátottak. Az ólom koncentrációja a levegőben mindig jóval meghaladta a normál határokat, 2007-ben a *Romplumb* által kibocsátott ólomszennyezés 3,5-szerese, a kadmium kibocsátása 5,9-szerese volt a megengedett értéknek, mely szennyezés hat kilométeres körzetben volt mérhető. Az üzem technológiai, műszaki egységeit ma is őrzik.

Az üzem bejárása után tovább utaztunk Felsőbányára, ahol megcsodáltuk a református gyülekezet impozáns, a város történelmi központjának északi részén 1792-1836 között épült, monumentális templomát, és az avval majdnem szomszédos, 1847-1858 között épült, Nagyboldogasszonynak áldozott, katedrális értékű és szépségű katolikus templomot. E templomok történetéről, s a vallásukat gyakorló itteni magyar emberekről hallhattunk előadást a tiszteletes és a tisztelendő uraktól. Itt köszöntötte nagy barátsággal és közvetlenséggel csoportunkat *Sebastian Alin Bârda* úr, Felsőbánya fiatal polgármestere. Innen felbuszoztunk a valamikori utolsó érckitermelő bánya, az V. Akna maradványai felé. A Felsőbányai ércbányászat egyik „legépebben” megmaradt aknatornya az ún. V. akna tornya, sajnos ennek is csak a „nyomai” maradtak meg. Utunkat megszakítva, tiszteletet adva álltunk meg a helyi bányászok emlékhelyénél, a Csillagos Keresztnél, ahol koszorút helyeztünk el, s közösen elénekeltük a Bányászhimnuszt. Innen utunk rossz terepen vezetett fel a valamikori aknaudvarba, s onnan rövid kaptatón szakadó esőben gyalogosan a helyi bányász hagyományápolók által fenntartott „emlékbányába”, a környéket valaha ellátó földalatti robbantóanyag tárolóba („Dinamittároló”). A bányahangulatú sötétségben szakma- és helytörténet előadást hallgathattunk meg, majd karaink himnuszainak eléneklése után tovább indultunk és elbúcsúztunk Felsőbányától. Itt kell megemlékezni két végtelenül segítőkész, barátságos, nagyszerű „külső szervezőnkéről”, akik magyarságukat és kiváló magyar nyelvtudásukat őrizve, magas méltóságukban is meghatóan sokat tettek azért, hogy nagy létszámú csoportunk programja érdekes, értékes és zökkenőmentes legyen: *Bardóczi Tiborról* és *Szakács Leventéről*, Felsőbánya alpolgármestereiről.

A kisse megkésétt ebédet annál jobb étvággyal fogyasztottuk el a Kapnikbányához tartozó Super Sky étteremben, jóval 800 m feletti magasságban. Az ebéd után a 8 restaurált és világörökségi védelem alá helyezett ortodox fatemplom egyikét tekintettünk meg Budfalván (Budesti). A történelmi Máramaros gyönyörű fatemplomainak sorát ékesíti ez az ódon hangulatú épület, mely négy fiatornyos pompázatos tornyával és ikongyűjteményével a környék legjellegzetesebb látnivalója. A lenyűgözően izgalmas műemlék megtekintése után utunk visszavezetett a Kapnik-patak járta hűvös völgybe, Kapnikbányára. Megilletődötten gyönyörködtünk a Szent Borbála-templom masszív szépségében, a ritkaság-számba menő Szent Borbála-oltárképben, amely *Orlay Petrich Soma* munkája. Ezután közösen néztük meg Born Ignác szobrát a plébániakertben, a Zalaegerszegi Olaj- és Gázipari Múzeum segítségével kialakított Dr. Papp Simon

Szt. Borbála oltárkép Kapnikbányán

emlékkiállítását a Katolikus Karitásztól épületében, ahol *Tóth János*, a MOGIM igazgatója rövid, de méltó megemlékező beszédet tartott a szitáló esőben, majd *dr. Hatala Pál* elnökkel megkoszorúzták a két kapnikbányai híresség: *Born Ignác* és *Dr. Papp Simon* közös emléktábláját.

A szombat a konferencia hivatalos részének adott időt. Délrejt a plenáris ülésen együtt vett részt a közel 140 fős szakközönség. A program hivatalos kezdete előtt méltó, megható megemlékezést hallottunk *dr. Komlóssy Györgytől* a közelmúltban elhunyt *dr. Baksa Csabáról*, tagtársunkról, a MFT volt elnökéről.

A plenáris ülésen a továbbiakban *Tóth János* Nagybánya és környéke bányászatairól érkező előadását, majd a Kolozsvári Egyetem professzora, *Kovács Marinel* földtani tárgyú, angol nyelven prezentált szakelőadását hallgathattuk meg.

Az ebédet követően a hotelünktől igencsak távolabb fekvő helyszínen került sor a szekció-előadások megtartására: 11 földtani, 12 bányászati és 14 kohászati témájú szakmai előadás hangzott el.

A kivétel nélkül magas színvonalú és szakmai élvonalat képviselő szekció-előadások közül szeretnék kiemelni két fiatal előadót és előadásaikat: a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar hallgatóját, *ifj. Kasó Attilát* a „*Barit tartalmú közettípusok dúsíthatóságának vizsgálata savas oldással*” című előadásával, valamint a Műszaki Anyagtudományi Kar hallgatóját, *Gyarmati Gábort* „*Az olvadátkínosság pórusképződésre gyakorolt hatásának vizsgálata*” című előadásával. Az idén ők nyerték el az OMBKE kiemelkedő tudományos munkát végző (TDK) egyetemi hallgató tagjai részére adható különdíját.

A vacsorára a hagyományos díszfogadás keretében került sor, ahol ismét számos barátság alakult ki, vagy éppen erősödött meg a kellemes hangulatban.

Vasárnap reggel indultunk haza azzal az elhatározással, hogy 2020-ban ismét nekivágunk, és ott leszünk a XXII. konferencián is, alkalmasint akkor marosvásárhelyt.

Dr. Szabados Gábor

Ezer lépcső a Zselichen

Az OMBKE Kecskeméti Helyi Szervezete, valamint az OEE Kecskeméti Csoportja, néhány soproni taggal kiegészített Bányász-Kohász-Erdész Asztaltársasága 2019. május 10-12. között somogy-zselici emléktúrán vett részt.

A résztvevők a somogyvári Szent László Nemzeti Emlékhely parkolójában találkoztak, és majd a túrát előkészítő társuk, *Dánfy László* vezetésével megtekintették a zárttéri Látogatóközpont 2012-ben indított, 1,5 Mrd Ft költséggel kivitelezett épületében elhelyezett látványos kiállítást. Ezután az ugyancsak ekkor létesített Szent László Sétaúton felkapaszkodtak a Kupavárhegyen lévő, a lovagkirály által 1091-ben alapított bencés kolostor romkertjéhez. 1095-ben itt temették el Szent László királyt és közel 40 évig itt nyugodott nagyváradi sirtemplomának elkészültéig. Az eredetileg Koppány herceg Sentesica nevű föld- és gerendavára területén felépített Szent Egyed székesegyház később, a török időkben, mint megerősített véghely, védelmi célokat szolgált, majd pusztulásnak indult. Kőveivel Keszthely végvárát erősítették, majd a XVIII. században a birtokos Széchenyi Imre feltáratta a romokat és számos faragott kővet beépítette kibővített kastélya falaiba. A falu népessége is akkoriban kőbányaként tekintett a romokra.

Az oda-vissza séta közben leküzdött több száz lépcső adta a beszámoló címéhez az ötletet, mert a későbbiekben még számos helyen találkoztak a résztvevők lépcsőkkel, így nem túlzás a címválasztás.

Innen a falu területén lévő Széchenyi kastélyba vezetett az út, ahol *Tüttő Lajos* gondnok engedélyével megnéztük a lépcsőház gyönyörű fafaragványokkal díszített belső terét, melyet egy Széchenyi Imre gróf által kitaníttatott juhászlegény faragott. Utolsó lakói Nádasdy Ilona és Andrássy Mária grófnők voltak. A kastélyt a szovjet csapatok 1944-ben kirabolták. Ma sérült gyermekek Somogy-megyei tanintézete és kollégiumaként működik, hatalmas park által övezve.

Somogyfajszon az 1996-ban megnyitott honfoglalás- és középkori bucakemencés őskohót is magában foglaló, ma már lepusztuló félben lévő ipari emléket tekintették meg a

A Szt. László Nemzeti Emlékhelyen

résztvevők. A tulajdonosváltás miatt a ma már nem támogatott Dunaferre Archeometallurgiai Alapítvány nem tudja fenntartani azt a színvonalat, melyet 2004-ig évente májusban még magas színvonalú történész-régész-metallurgus konferencia is fémjelzett az OMBKE Vaskohászati Szakosztályának szervezésében.

A SEFAG Zrt. nagyatádi erdészet lábodi területéhez tartozó Nagysalléri Vadászházban a helyi kiállítást is megtekintve, finom egytálételes ebéd várta a csoportot *Harmath Krisztián* szakács és társai kivitelezésében. Innen Lábodon át Szigetvárra érkeztek a szakmai út résztvevői, ahol a vár és a hős Zrínyi Miklós nyugat-magyarországi főkapitány történetét szakavatott vezetéssel ismerte meg a csoport, majd eléggé zivataros időben Almamelléssel és az Ibafai Pipamúzeummal ismerkedtek a résztvevők. A szállás és a vacsora a Mecsekerdő Zrt. Sasréti Vendégházában várta megfáradt tagjainkat.

A Zselici Csillagpark a kilátóból nézve

Másnap a bőszenfai Szarvasfarmot és a kardosfai Zselici Csillagparkot, valamint az ott felépített kilátót kerestük fel. A Csillagparkban a „nappali programot” nézték és hallgatták végig, majd az ebédet a kardosfai hotel éttermében fogyasztották el a résztvevők. Délután a szennai skanzenet kerestük fel, majd késő délután az almamelléki erdei vasút napján vetünk részt. A „Csühögővel” megtett vonatozás és a Mecsekerdő Zrt. kollégáinak mindenre kiterjedő figyelmes vendéglátása soha el nem felejthető élményt biztosított minden résztvevő számára. Az estebédet követő baráti beszélgetés végén szakmai himnuszainkat intonálva zártuk a kellemes második napot.

Hazatértükben kollégáink Kaposvárott felkeresték Rippl-Rónai József villáját és a kaposzentjakabi bencés kolostor romjait. Volt, aki Ozorán Filippo Scolári (Ozorai Pippó) helyreállított várkastélyát is felkereste.

A résztvevők e helyen is szeretnének köszönetet mondani a SEFAG Zrt. és a Mecsekerdő Zrt. vezetőinek és munkatársainak a szíves vendéglátásért és a szakmai tapasztalatcserék alkalmával tanúsított aktív hozzáállásért.

Dánfy László, Bognár Gábor